

**„ВИПОМ” АД**

**КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА ЗАВЪРШВАЩА НА  
31.12.2017**

Консолидираният финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2017 г. от страница 7 до страница 56 е одобрен и подписан от името на ”ВИПОМ” АД от:

Изпълнителен директор:

Съставител:

Гошо Георгиев

Теодора Трифонова



**КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА  
ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2017**

Консолидираният доклад на ръководството за дейността за годината, завършваща на 31.12.2017 г. е одобрен и подписан от името на ”ВИПОМ” АД от:

Изпълнителен директор:

Гошо Георгиев



## ВИПОМ АД

## КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2017 година

АКТИВ	Приложение	31.12.2017 г. BGN'000	31.12.2016 г. BGN'000
<b>Нетекущи активи</b>			
Имоти, машини и съоръжения	1.1.	3,677	3,686
Дълготрайни нематериални активи	1.2.	4	7
Активи по отсрочени данъци	1.3.	27	14
<b>Общо нетекущи активи</b>		<b>3,708</b>	<b>3,707</b>
<b>Текущи активи</b>			
Материални запаси	1.4.	3,215	3,412
Текущи търговски и други вземания	1.5.	1,736	1,901
Данъци за възстановяване	1.6.	-	5
Пари и парични еквиваленти	1.7.	1,057	571
<b>Общо текущи активи</b>		<b>6,008</b>	<b>5,889</b>
<b>Сума на актива</b>		<b>9,716</b>	<b>9,596</b>

## ВИПОМ АД

## КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ към 31.12.2017 година - продължение

	Приложе ние	31.12.2017 г. BGN'000	31.12.2016 г. BGN'000
<b>СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВ</b>			
<b>Собствен капитал</b>			
<b>Основен капитал</b>	1.8.1.	299	299
Регистриран капитал		299	299
<b>Резерв от преценка на планове с дефинирани доходи</b>	1.8.2.	(48)	(44)
<b>Резерв от преценка на чуждестранна дейност</b>	1.8.3.	3	5
<b>Резерви</b>	1.8.4.	7,796	7,796
<b>Финансов резултат</b>	1.8.5.	609	519
Натрупани печалби/загуби		519	474
Печалба/загуба за годината		90	45
<b>Общо собствен капитал</b>		<b>8,659</b>	<b>8,575</b>
<b>Нетекущи пасиви</b>			
Нетекущи провизии	1.9.	148	133
<b>Общо нетекущи пасиви</b>		<b>148</b>	<b>133</b>
<b>Текущи пасиви</b>			
Текущи търговски и други задължения	1.10.	309	482
Данъчни задължения	1.11.	65	26
Задължения към персонала	1.12.	116	71
Безвъзмездни средства предоставени от държавата	1.13.	419	309
<b>Общо текущи пасиви</b>		<b>909</b>	<b>888</b>
<b>Сума на собствен капитал и пасива</b>		<b>9,716</b>	<b>9,596</b>

Приложенията от страница 7 до страница 56 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одиторско дружество:

„Ейч Ел Би България“ ООД



## ВИПОМ АД

## КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ за 2017 година

	Приложение	2017 г. BGN'000	2016 г. BGN'000
<b>Приходи</b>			
<b>Нетни приходи от продажби</b>	2.1.1.	<b>4,072</b>	<b>3,102</b>
Продукция		3,975	3,037
Услуги		1	2
Други		96	63
<b>Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата</b>	2.1.2.	<b>22</b>	<b>-</b>
<b>Финансови приходи</b>	2.1.3.	<b>-</b>	<b>1</b>
<b>Общо приходи</b>		<b>4,094</b>	<b>3,103</b>
<b>Разходи</b>			
<b>Разходи по икономически елементи</b>		<b>(3,774)</b>	<b>(3,029)</b>
Използвани суровини, материали и консумативи	2.2.1.	(1,632)	(1,271)
Разходи за външни услуги	2.2.2.	(362)	(235)
Разходи за амортизации	2.2.3.	(235)	(203)
Разходи за заплати и осигуровки на персонала	2.2.4.	(1,406)	(1,250)
Обезценка на активи	2.2.5.	(50)	-
Други разходи	2.2.6.	(89)	(70)
<b>Суми с корективен характер</b>	2.2.7.	<b>(191)</b>	<b>50</b>
Балансова стойност на продадени активи (без продукция)		(3)	(2)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършено производство		(188)	52
<b>Финансови разходи</b>	2.2.8.	<b>(20)</b>	<b>(67)</b>
<b>Общо разходи без разходи за данъци</b>		<b>(3,985)</b>	<b>(3,046)</b>
<b>Печалба/загуба преди разходи за данъци</b>		<b>109</b>	<b>57</b>
<b>Разход за данъци</b>	2.2.9.	<b>(19)</b>	<b>(12)</b>
Текущ данък		(32)	(17)
Изменение за сметка на отсрочени данъци		13	5
<b>Печалба/загуба от продължаващи дейности</b>		<b>90</b>	<b>45</b>
<b>Печалба/загуба</b>		<b>90</b>	<b>45</b>
<b>в т.ч. печалба/загуба за групата</b>		<b>90</b>	<b>45</b>
<b>Основна нетна печалба на акция</b>		<b>0.30</b>	<b>0.15</b>
от продължаващи дейности		0.30	0.15

Приложенията от страница 7 до страница 56 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:  
Гошо Георгиев

Съставител:  
Теодора Трифонова

Одиторско дружество:  
„Ейч Ел Би България“ ООД



ВИПОМ АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД за 2017 година

	Приложение	2017 г. BGN'000	2016 г. BGN'000
<u>Печалба/загуба</u>		<u>90</u>	<u>45</u>
<u>Друг всеобхватен доход</u>	<u>2.3.1.</u>	<u>(6)</u>	<u>(16)</u>
<i>Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи		(4)	(21)
<i>Компоненти, които биха могли да бъдат рекласифицирани към печалбата или загубата</i>			
Преизчисления на чуждестранни дейности		(2)	5
<u>Общ всеобхватен доход</u>		<u>84</u>	<u>29</u>
<u>в т.ч. общ всеобхватен доход за групата</u>		<u>84</u>	<u>29</u>

Приложенията от страница 7 до страница 56 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:  
Гошо Георгиев

Съставител:  
Теодора Трифонова

Одиторско дружество:  
„Ейч Ел Би България“ ООД



**ВИПОМ АД**

**КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за 2017 година**

	2017 г. BGN'000	2016 г. BGN'000
<b>Парични потоци от оперативна дейност</b>		
Постъпления от контрагенти	4,104	3,611
Плащания на контрагенти	(2,324)	(2,401)
Потоци за персонал и социално осигуряване, нето	(1,362)	(1,216)
Платени данъци (без корпоративни данъци )	(97)	(162)
Възстановени данъци (без корпоративни данъци )	108	167
Платени корпоративни данъци	-	(4)
Платени лихви и такси по получени оборотни заеми	(5)	-
Курсови разлики, нето	(5)	(5)
Други парични потоци от оперативна дейност	(43)	(47)
<b>Нетни парични потоци от оперативна дейност</b>	<b>376</b>	<b>(57)</b>
<b>Парични потоци от инвестиционна дейност</b>		
Покупки на дълготрайни активи	(2)	(19)
Други парични потоци от инвестиционна дейност	132	309
<b>Нето парични средства използвани в инвестиционната дейност</b>	<b>130</b>	<b>290</b>
<b>Парични потоци от финансова дейност</b>		
Постъпления по получени заеми	-	406
Плащания по получени заеми	-	(400)
Платени лихви и такси по получени заеми	(20)	(19)
<b>Нето парични средства използвани във финансовата дейност</b>	<b>(20)</b>	<b>(13)</b>
<b>Нето изменение на паричните средства и паричните еквиваленти</b>	<b>486</b>	<b>220</b>
<b>Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари</b>	<b>571</b>	<b>351</b>
<b>Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември</b>	<b>1,057</b>	<b>571</b>

Приложенията от страница 7 до страница 56 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одиторско дружество:

„Ейч Ел Би България“ ООД



ВИПОМ АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ КЪМ 31.12.2017 ГОДИНА

	Основен капитал	Резерв от планове с дефиниран и доходи	Резерв от преизчисления	Общи и други резерви	Надрупани печалби/загуби	Общо собствен капитал
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
<b>Преизчислен остатък към 31.12.2015 г.</b>	<b>299</b>	<b>(23)</b>	<b>-</b>	<b>7,796</b>	<b>474</b>	<b>8,546</b>
<b>Промени в собствения капитал за 2016 г.</b>	<b>-</b>	<b>(21)</b>	<b>5</b>	<b>-</b>	<b>45</b>	<b>29</b>
<i>Друг всеобхватен доход</i>	-	(21)	5	-	-	(16)
Актьорски печалби и загуби		(21)				(21)
Преизчисления на чуждестранни дейности			5			5
<i>Печалба /загуба за периода</i>					45	45
<b>Общ всеобхватен доход за 2016 г.</b>	<b>-</b>	<b>(21)</b>	<b>5</b>	<b>-</b>	<b>45</b>	<b>29</b>
<b>Остатък към 31.12.2016 г.</b>	<b>299</b>	<b>(44)</b>	<b>5</b>	<b>7,796</b>	<b>519</b>	<b>8,575</b>
<b>Промени в собствения капитал за 2017 г.</b>	<b>-</b>	<b>(4)</b>	<b>(2)</b>	<b>-</b>	<b>90</b>	<b>84</b>
<i>Друг всеобхватен доход</i>	-	(4)	(2)	-	-	(6)
Актьорски печалби и загуби		(4)				(4)
Преизчисления на чуждестранни дейности			(2)			(2)
<i>Печалба /загуба за периода</i>					90	90
<b>Общ всеобхватен доход за 2017 г.</b>	<b>-</b>	<b>(4)</b>	<b>(2)</b>	<b>-</b>	<b>90</b>	<b>84</b>
<b>Остатък към 31.12.2017 г.</b>	<b>299</b>	<b>(48)</b>	<b>3</b>	<b>7,796</b>	<b>609</b>	<b>8,659</b>

Приложенията от страници 7 до страница 56 са неразделна част от финансовия отчет.

Представяващ:

Гошо Георгиев

Съставител:

Теодора Трифонова

Одиторско дружество:

„Ейч Ел Би България“ ООД



**"ВИПОМ" АД, ЕИК 815123244**  
**гр. Видин 3700, ул. "Цар Иван Асен" П № 9**



**"ВИПОМ" АД**

**Годишен консолидиран доклад за дейността**  
**Декларация за корпоративно управление**  
**Доклад на независимия одитор**  
**Консолидиран финансов отчет**

**31 декември 2017 година**





## **ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ**

*Наименование на предприятието*  
**“ВИПОМ” АД**

*Съвет на директорите*

*Председател*

Гошо Цанков Георгиев

*Членове*

Иван Петров Ревалски

Красимир Андреев Кръстев

*Изпълнителен директор*

Гошо Цанков Георгиев

*Съставител*

Теодора Трифонова

*Юристи*

Рени Христова Длъгнекова

*Държава на регистрация на предприятието*

Република България

*Седалище и адрес на регистрация*

тр. Видин ул. Цар Иван Асен II №9

*Обслужващи банки*

Интернешънъл Асет Банк – гр. Видин

**Брой служители**

131 души

**Предмет на дейност и основна дейност на ВИПОМ АД**

Производство на помпи, помпени агрегати и резервни части за тях, търговия на едро с машини, апарати, оборудване за промишлеността и за други специални случаи.

**Дата на консолидиранния финансов отчет**

31.12.2017 г.

**Период на финансовия отчет – текущ период**

Годината започваща на 01.01.2017 г. и завършваща на 31.12.2017 г.

**Период на сравнителната информация – предходен период**

Годината започваща на 01.01.2016 г. и завършваща на 31.12.2016 г.

**Дата на съставяне:**

20.04.2018 г.

**Дата на одобрение за публикуване:**

26.04.2018 г.



**Орган, одобрил отчета за публикуване**

Съвет на директорите чрез решение, вписано в протокол от дата 26.04.2018 г.

**Финансовият отчет е консолидиран отчет на „ВИПОМ” АД и дъщерното му дружество „Випом Трейд“ ООО.**

В края на 2015 г. “Випом” АД регистрира дъщерно Дружество с ограничена отговорност “Випом Трейд”. Капиталът на дружеството ефективно е внесен през 2016 г. Юридическото лице е регистрирано в гр. Москва – Руска федерация, като капиталът му е в размер на 50 хил. руски рубли (прибл. 1 хил. лв към момента на регистрацията му) и е 100% собственост на Випом АД. Дъщерното дружество извършва продажби на пазарите на Руската Федерация и други страни от ОНД на стоки, произведени и доставени му от дружеството-майка - Випом АД.

Съгласно законите изисквания консолидирания финансов отчет ще се публикува в Комисията за финансов надзор и Търговския регистър.

### **ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ**

Групата води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 01.01.2017 г. и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

### **БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИКИ**

Годишният консолидиран финансовият отчет на група Випом АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

**Икономическата група прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО:**

**Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода”** – Признаване на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби – приет от ЕС на 6 ноември 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г.) Тази промяна пояснява отсрочените данъци при случаите, когато актив се оценява по справедлива стойност и оценката по справедлива стойност е по-ниска от данъчната база. Уточнението включва: а) временни разлики възникват



независимо дали балансовата стойност на актива е по-ниска от данъчната му основа; б) съответното предприятие би трябвало да прецени при определянето на своите бъдещи данъчни печалби дали би могло да приспада по-голяма сума от балансовата стойност на актива или не; в) ако според данъчното законодателство има ограничения за използването на данъчни печалби, срещу които може да се възстановяват определени отсрочени данъчни активи, то прегледът и оценката на възстановяването на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид; и г) намаленията за данъчни цели, в резултат от обратното проявление на отсрочени данъчни активи, се изключват от прогнозата на бъдещите данъчни печалби, използвани за оценка на възстановимостта на тези активи.;

**Изменение на МСС 7 „Отчет за паричните потоци“** - Инициатива за оповестявания – приет от ЕС на 6 ноември 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017 г.) Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на икономическата група. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на икономическата група във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции).;

От приемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до промени в класификацията или оценката на активите, пасивите и собствения капитал.

Ръководството не очаква новите стандарти и разяснения да имат съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Икономическата група.

#### **Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са влезли в сила**

Към датата на издаване за публикуване на този консолидиран финансов отчет следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения са издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС), но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2017 г., които не са били приети за по-ранно приложение от Икономическата група.

От тях ръководството за Икономическата група е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети за следващи периоди, като по-долу е оповестено как може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Икономическата група приеме тези стандарти за първи път.

**МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“** – приет от ЕС на 22 септември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.) Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите



във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти, свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новия стандарт е създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са:

- а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор;
- б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаване от останалите поети ангажменти по договора, от които клиентът би черпил изгоди;
- в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу преквърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура;
- г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент;
- и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето.

Въвеждането на този стандарт може да доведе до следните промени:

- а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора;
- б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата;
- в) увеличаване на оповестяванията; и
- г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензи; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции.

Ръководството е в процес на анализ и към настоящия момент е определило, че промените в новия стандарт не биха оказали съществено влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността на Групата по отношение на приходи от дейността и/или вземанията, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на преквърляне на контрола към клиентите от оказваните от Групата услуги или отчитането на продажбите на стоки.

#### **(а) Дата на прилагане от групата**

Групата планира да приеме МСФО 15, използвайки модифицираното ретроспективно прилагане за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г. В резултат на това, Групата няма да прилага изискванията на МСФО 15 за представяне на сравнителен период.

#### **(а) Продажба на продукция и стоки**

Групата е оценила, че признаването на приходите от продажба на продукцията и стоките съгласно МСФО 15 ще става когато контролът върху стоката се прехвърли към клиента – с предаването на вещта и собствеността върху стоката, т.е. в точно определен момент. Такива е политиката и по сега действащите правила, които Групата спазва съгласно МСС 18. По тези договори приемането на МСФО 15 не се очаква да окаже никакво влияние върху приходите и печалбата или загубата на Групата.

#### **(б) Предоставяне на услуги**

Според МСФО 15, приходите ще бъдат признати когато Групата изпълни задължението си и удовлетвори изискването да прехвърли услугата на клиента. В допълнение, приходите ще бъдат признати за тези договори до степента, до която е вероятно, че няма да настъпи значително отклонение в сумата на кумулативните приходи. Въз основа на оценката, която се извършва от



Групата, времето и сумата на приходите, които ще бъдат признати в общи линии са сходни. Поради което Групата не очаква прилагането на МСФО 15 да доведе до съществени разлики в периода на признаване на приходите от услуги.

**(в) Аванси получени от клиенти**

По договорите с клиенти Групата обичайно събира краткосрочни аванси от клиентите си, които не съдържат съществен компонент на финансиране.

**(г) Други**

Изискванията към признаването и оценяването в МСФО 15 се прилагат и при признаването и оценяването на печалби или загуби от продажба на нефинансови активи (като имоти и оборудване), когато тази продажба не е извършена в обичайния ход на дейността. При преминаването към стандарта, обаче, не се очаква ефектите от тези промени да са значителни за Групата.

**(д) Изискванията за представяне и оповестяване**

Представянето и оповестяванията по МСФО 15 са в определена степен различни и с повече детайлни спрямо текущите МСФО. Групата все още продължава да тества съответните системи, вътрешни контроли, политики и процедури, необходими за събирането и поддържането на изискваната информация за оповестяванията по МСФО 15.

**Разяснение на МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти”** – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.). Тези пояснения са свързани с (а) идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги, (б) идентифициране дали дружеството е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги, и (в) трансфера на лицензи. Също така тази промяна дава и облекчения при преминаването към новия стандарт.

**МСФО 9 „Финансови инструменти”** – приет от ЕС на 22 ноември 2016 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г.) Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замени изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван на четири пъти, през м. ноември 2009 г., през м. октомври 2010 г., през м. ноември 2013 г. и окончателно през м. юли 2014 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви - с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки - по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория - с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането - за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и



от друга - по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на икономическата група, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятията, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба“, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапи, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансовия актив - обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Ръководството ще направи проучване относно влиянието върху класификацията на активите и пасивите и влиянието върху резултатите на икономическата група през следващите отчетни периоди. С последните промени на МСФО 9 се определя датата му на влизане да бъде 1 януари 2018 г.;

С изключение на счетоводното отчитане на хеджирането се изисква ретроспективно прилагане, но предоставянето на сравнителна информация не е задължително. По отношение на счетоводното отчитане на хеджирането, изискванията по принцип се прилагат за бъдещи периоди, с някои ограничени изключения.

#### **(а) Дата на прилагане от групата**

Групата планира да въведе новия стандарт на определената дата на влизане в сила и няма да преизчислява сравнителната информация. През 2017 г. дружествата в състава на групата са извършили оценка на ефектите от трите аспекта на МСФО 9. Тази оценка се базира на информация, която е налична към настоящия момент и която може да се промени, ако през 2018 г., когато ще въведе МСФО 9, Групата не очаква съществен ефект върху своя отчет за финансовото състояние и собствен капитал,

#### **(б) Класификация и оценяване**

Групата не очаква съществен ефект върху своя баланс или собствен капитал в резултат от прилагането на изискванията за класификация и оценяване на МСФО 9. Основните финансови активи, които Групата отчита са зема, търговски и други вземания, включително вземания от свързани предприятия, парични средства и еквиваленти.

Групата не очаква изискванията на новия МСФО 9 да окажат съществено влияние върху класификацията на финансовите активи и пасиви. Заемите, както и търговските и други вземания и задължения, се държат с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихва. Групата е направила анализ на характеристиките на договорените парични потоци от



тези инструменти и е достигнала до заключението, че всички те отговарят на критериите за оценяване по амортизирана стойност съгласно МСФО 9. Следователно, не е необходима рекласификация на тези инструменти.

(б) Обезценка

МСФО 9 изисква отчитане на очакваните кредитни загуби по всички свои дългови ценни книжа, заеми и търговски и други вземания или на 12-месечна база, или в течение на техния срок. Групата ще прилага опростен подход и да отрази очакваните загуби през срока на всички търговски и други вземания. Групата няма просрочени вземания, поради което счита, че прилагането на новия подход за обезценка на МСФО 9 няма да окаже съществен ефект.

(в) Счетоводно отчитане на хеджирането

Групата не отчита хеджиране.

**МСФО 16 „Лизинг“** – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.). Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт - като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, по-подробен анализ на условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки. Новия стандарт изисква разширяване на оповестяването като ръководството ще определи насоките във връзка с прилагането на тези промени през следващите отчетни периоди.

Икономическата група е в процес на оценка на ефектите от влизането в сила на този стандарт върху активите, пасивите и финансовия резултат от дейността.

**КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения“** - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.);

Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третират за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания - дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане.

Предприятията могат да прилагат измененията на изцяло ретроспективна база. Като алтернатива, Групата може да прилага разяснението за бъдещи периоди по отношение на всички активи, разходи и приходи, които са признати първоначално на или след:



(i) началото на отчетния период, в който предприятието прилага разяснението за първи път, или

(ii) началото на предходния отчетен период, представен като сравнителна информация в консолидирания финансов отчет за отчетния период, в който Групата прилага разяснението за първи път.

Разяснението е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.

**КРМСФО 23 „Несигурност, свързана с данъчни третирания на данъци върху дохода“** - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.)

Дават се насоки за прилагане на изискванията за признаване и оценяване на МСС 12 Данъци върху дохода, когато съществува несигурност, свързана с данъчни третирания на данъци върху дохода (т.е. несигурност дали избраното от предприятието данъчно третиране ще бъде прието от данъчните власти съгласно данъчното законодателство).

**Промени в МСС 40 „Инвестиционни имоти“** - Трансфери на инвестиционни имоти - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.)

Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти“.

**Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016) - подобрения в МСФО 12** (в сила за годишни периоди от 1 януари 2017 г.), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.).

**Изменение в МСФО 9 „Финансови инструменти“** - Предплащания с негативна компенсация - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.)

Променят се съществуващите изисквания на МСФО 9 по отношение на права за прекратяване, за да се позволи оценяване по амортизирана стойност (или, в зависимост от бизнес модела, по справедлива стойност в ДВД), дори в случай на плащане на негативна компенсация.

За следните променени стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., ръководството е преценило, че същите не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията, стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на Групата:

**Промени в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти“ с МСФО 4 „Застрахователни договори“** – приет от ЕС на 3 ноември 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.)

Измененията обхващат опасенията, възникващи от въвеждането на новия стандарт за финансови инструменти, МСФО 9, преди въвеждането на МСФО 17 Застрахователни договори, който заменя МСФО 4.

**Промени в МСФО 2 „Плащане на базата на акции“** - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2018 г.);

Проектът за изменение на стандарта обединява три инициативи за изменения, касаещи плащане на база на акции при непазарни условия и отчитане на промяна в споразумение, при която се превръща от уреждано с плащане в уреждано с инструменти на собствения капитал.





**Изменение в МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и в съвместно контролирани предприятия“** - Дългосрочни инвестиции в асоциирани предприятия или в съвместно контролирани предприятия - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.)

Уточнява се, че предприятието прилага МСФО 9 при отчитане на дългосрочна инвестиция в асоциирано или в съвместно контролирано предприятие, която е част от нетната инвестиция в това асоциирано или съвместно контролирано предприятие и към която, обаче, не се прилага метода на собствения капитал.

**Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2015-2017)“** - (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.)

**МСФО 17 „Застрахователни договори“** - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори (МСФО 4), който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на предприятията, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, негарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел на застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите.

Групата води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева.

#### **База за консолидация**

Групата изготвя консолидираните си финансови отчети съгласно изискванията на МСФО 10. Консолидиран финансов отчет е финансов отчет на група, представен като такъв, на едно отчетно лице.

Група е компанията майка и всички нейни дъщерни предприятия.

Неконтролиращо участие е капиталът в дадено предприятие, който не може пряко или косвено да се отнесе към компанията-майка.

#### **Дъщерни предприятия**

Финансовият отчет на Групата консолидира финансовите отчети на предприятието-майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2017 г.

Дъщерни предприятия са тези, които се контролират от Групата. Контрол съществува тогава, когато Групата има властта да управлява финансовата и оперативната политика на едно предприятие по начин, който ѝ позволява да извлича ползи от дейността му. Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която контролът възниква до датата, на която контролът се прекратява.

Консолидираните финансови отчети се изготвят при прилагане на еднаква счетоводна политика за сходни сделки и други събития при сходни обстоятелства.

Приходите и разходите на дъщерното предприятие се включват в консолидираните финансови отчети от датата на придобиване. Приходите и разходите на дъщерното предприятие се базират



на стойностите на активите и пасивите, признати в консолидираните финансови отчети на компанията-майка към датата на придобиване.

В консолидирания финансов отчет, отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за същественият обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството - майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно - груповите разчети, както и нереализираните приходи и разходи, възникнали вследствие на вътрешно - групови трансакции, са елиминирани при изготвяне на консолидирания финансов отчет. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминирани консолидационни записвания.

Промени в участието на компанията-майка в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като операции със собствения капитал (т. е. операции със собствениците в качеството им на собственици).

Ако компания-майка изгуби контрол над дъщерно предприятие, тя отчита всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие на същата база, както ако директно се е била освободила от съответните активи или пасиви.

При загуба на контрол над дъщерно предприятие всякакви инвестиции, задържани в бившето дъщерно предприятие, и всякакви суми, дължими от или на бившето дъщерно предприятие, се отчитат в съответствие с други МСФО от датата, на която е изгубен контрол.

Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 или за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие.

#### ***Неконтролиращо участие***

Делът на съдружниците в придобитото предприятие първоначално се оценява пропорционално на техния дял в нетните активи. Неконтролиращото участие е посочено самостоятелно в консолидирания отчет за финансово състояние, отчета за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал и съдържа сумата на дела на съдружниците - трети лица към датата на консолидацията за първи път и сумата на измененията в собствения капитал и друг всеобхватен доход от първата консолидация до датата на отчета за финансовото състояние.

Печалбата или загубата и всеки компонент на друг всеобхватен доход се отнасят към собствениците на компанията-майка и към неконтролиращите участия. Общият всеобхватен доход се отнася към собствениците на компанията-майка и към неконтролиращите участия, дори ако това води до дефицитно салдо на неконтролиращите участия.

#### ***Асоциирани предприятия***

Асоциираните дружества са предприятия, в които Групата упражнява значително влияние, правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Обикновено значителното влияние е съпроводено с притежаване, пряко или непряко между 20% и 50% от акциите с право на глас. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат чрез метода на собствения капитал и първоначално се признават по цена на придобиване.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, балансовата стойност се увеличава или намалява, за да се признае делът на инвеститора в печалбите или в загубите на асоциираното предприятие, след датата на придобиването му. Делът на Групата в печалбата или загубата на



асоциираното предприятие се признава в печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Доходите, получени от дивиденди намаляват балансовата стойност на инвестицията. Балансовата стойност на инвестицията се коригира също и вследствие на промени в пропорционалния дял на Групата в асоциираното предприятие, възникващи от промени в друг всеобхватен доход. Делът на Групата в тези промени се признава в друг всеобхватен доход.

Нереализираните печалби от сделки между Групата и асоциираните ѝ дружества се елиминират до размера на участието на Групата в асоциираното дружество. Нереализираните загуби също се елиминират освен ако стопанската операция не дава основание за обезценката на прехвърлените активи. Където е необходимо, счетоводната политика на асоциирани предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

#### ***Бизнес комбинации***

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката, който включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата. Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи и представлява превишението на цената на придобиване над справедливата стойност на дела на Групата в разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване.

Всяко превишението на разграничимите нетни активи над цената на придобиване се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

#### **Текущи и нетекущи активи**

Актив се класифицира като текущ, когато отговаря на някои от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменен или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период.

Актив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

#### **Имоти, машини и съоръжения**

Имотите, машините и съоръженията са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

#### ***Класификация***

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения, когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 700,00лв. Активите, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.



#### *Първоначално оценяване*

При първоначалното им придобиване другите дълготрайни материални активи се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, и всички преки разходи (за първоначална доставка и обработка, за монтаж и др.п.), необходими за привеждане на актива в работно състояние.

#### *Последващо оценяване*

Предприемното е приело да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

#### *Методи на амортизация*

Групата използва линеен метод на амортизация. Амортизирането на активите започва, от първо число на месеца следващ датата на въвеждане. Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Група	Години
Сгради	25
Машини и съоръжения	3.3
Транспортни средства	6.7
Стопански инвентар	6.7

#### *Обезценка на Имоти, машини и съоръжения*

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

#### *Печалби и загуби от продажба*

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансово състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход. Резултатът от отписване се представя нетно в консолидирания отчет за всеобхватни доходи. Когато в хода на обичайната си дейност, Групата рутинно продава активи на имоти, машини и съоръжения, които е държало за отдаване под наем, прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност, когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи в съответствие с МСС 18 Приходи. МСФО 5 не се прилага, когато активи, държани за продажба в обичайния ход на дейността, бъдат прехвърлени към материални запаси.

#### **Инвестиционни имоти**

##### *Класификация*

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 се отчитат земи и/или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване



стойността на капитала, или и за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот, също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив, само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди да се получат в предприятието и цената му на придобиване да може да се оцени достоверно.

#### ***Първоначално оценяване***

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС40.

#### ***Последващо оценяване***

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване. Оценяват се по цена на придобиване намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

#### ***Печалби и загуби от продажба***

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или, когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС18. МСС17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСС17 не изисква друго при продажба с обратен лизинг.

#### ***Обезценка на инвестиционни имоти***

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

#### ***Нематериални активи***

Нематериалните активи придобити от Групата и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени софтуер, лицензи за ползване на програмни продукти.

Ръководството е определило стойностен праг от 700 лева, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

#### ***Последващи разходи***



Разходи, свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират, само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в момента на тяхното възникване.

#### **Преглед за обезценка**

Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

#### **Печалби и загуби при отписване**

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата ‘нематериални активи’ се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се представят нетно в статия ‘резултат от освобождаване от нетекущи активи’ на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

#### **Обезценка на нематериални дълготрайни активи**

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

#### **Методи на амортизация**

В Групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи.

Средният полезен живот, в години, за основните групи амортизируеми нематериални активи е, както следва:

Група	Години
Софтуер	2
Търговски марки и лицензи	6,67

#### **Парични средства**

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

#### **Търговски и други вземания**

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо –



по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията разходи за обезценка” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

#### **Данъци за възстановяване**

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

- Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми.
- Сумите на данъчен кредити за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

#### **Материални запаси**

Материалните запаси включват материали, продукцията и незавършено производство.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение. Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

За суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид. Търговските отстъпки работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

За готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция. Това са всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем за последните три години. Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното използване на производствените мощности.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са:



- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите.

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Последващо материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност. Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

#### **Активи, държани за продажба**

Като активи, държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба, отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите, държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност, намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи, държани за продажба.





Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи, държани за продажба, се признава до размера на обезценката на съответния актив, начислена преди съгласно МСС36 и МОФО5.

#### **Акционерен капитал и резерви**

Випом АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Групата отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, Групата отчита Други резерви, които са образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на Р България и учредителния акт на предприятието и от други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Ако предприятието придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на предприятието. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал, като номиналната стойност на акциите се приспада от стойността на записания капитал, а превишението на направените разходи над първата се признава като премия резерв.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието прави различни разходи. Тези разходи обичайно включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

#### **Текущи и нетекущи пасиви**

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- предприятието няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и



- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

#### **Търговски и други задължения**

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

След първоначалното признаване кредитите и търговските задължения, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

#### **Данъчни задължения**

Текущите данъчни задължения не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

- Текущия данък върху дохода за текущия и предходни периоди и се признава като пасив до степента, до която не е платен.

- Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

#### **Безвъзмездни средства, предоставени от държавата**

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата съгласно МСС20, са помощ от държавата/правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към групата в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на групата. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на групата.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства, предоставени от държавата, чието основно условие е, че предприятието от групата, отговарящо на условията за получаването им следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства свързани с приходи, са безвъзмездни средства, предоставени от държавата, различни от онези, свързани с активи.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.



Безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с приходи се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента, в който се признават разходите, за покриването на които са получени.

#### **Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство**

Задължения към персонал включват задължения на предприятията от групата по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

##### *Краткосрочни доходи*

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки за периода, в който персоналет е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия се признават като разход в отчета за всеобхватния, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет предприятието прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсиреми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

##### *Дългосрочни доходи при пенсиониране*

###### *Планове с дефинирани вноски*

Основно задължение на дружеството - майка като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за всички фондове на социално и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фондове, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

###### *Планове с дефинирани доходи*



Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като:

- разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия разходи за персонал,
- ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в Отчета за другия всеобхватен доход в статия преоценка на задължения по планове с дефинирани доходи. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото дружество.

#### *Доходи при напускане*

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателът има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

#### **Провизии**

Провизиите се признават когато Групата има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития, има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за доходите, нетно от сумата на възстановените разходи.



Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на предприятието към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

#### **Пасиви, държани за продажба МСФО 5**

Съгласно изискванията на МСФО5 като пасиви, държани за продажба, се класифицират пасиви включени в група за изваждане от употреба. Пасивите се оценяват в съответствие с изискванията на МСФО5.

#### **Отсрочени данъчни активи и пасиви**

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци, свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци, свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степеня, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период се преразглеждат непризнатите отсрочени данъчни активи. Признават се непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степеня, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се намалява до степеня, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се околнотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаление се проявява обратно до степеня, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степеня, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал.

#### **Печалба или загуба за периода**

Всички елементи на приходите и разходите през периода се признават в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.



Някои МСФО определят обстоятелства, при които конкретни позиции се признават, извън печалбата или загубата, през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

#### **Разходи**

Текущо разходите за дейността се отчитат по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникна през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степеня, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

#### **Приходи**

Приход е брутен поток от икономически ползи през периода, създаден в хода на обичайната дейност, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различни от увеличението, свързани с вноските на акционерите.

Приходите от обичайната дейност текущо се отчитат по видове дейности.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходът от продажбата на стоки и продукцията се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

- прехвърлени са на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;
- не се запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукцията;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат; и
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени;

Приходът от продажба на услуги се признава, когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:



- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена ;
- вероятно ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждно да се оцени; и
- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката, може надеждно да бъдат оценени;

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденди се признават, когато:

- е възможно да има икономически ползи, свързани със сделката; и
- сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС39;
- възнагражденията за права се признават на база на счетоводния принцип на начисляване, съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидентите се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането;

Неплатена лихва, натрупана преди придобиването на лихвоносна инвестиция- последвалите лихвени постъпления се разпределят между периода преди придобиването и този след придобиването. Само частта след придобиването се признава за приход.

Дивиденди по капиталови ценни книжа, обявени от печалбите преди придобиването, се признават в печалбата или загубата при установяване на правото да получи дивидент, независимо от това дали дивидентите се отнасят за печалба, реализирана преди или след придобиването.

Възнагражденията за права се начисляват съгласно условията на съответното споразумение и обикновено се признават на тази основа, освен ако е оглед разпоредбите на споразумението е по-подходящо приходът да се признава на друга системна или рационална база.

Приходът се признава само, когато има вероятност се да получат икономически ползи, свързани със сделката.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.

#### **Сделки в чуждестранна валута**

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

При трансформация на балансовите позиции на дъщерното дружество „Вилом Трейд“ ООО са приложени следните заключителни курсове на руската рубла към лева:



Към 31 декември 2017 г. - 2,81852 лева / 100 руски рубли (31.12.2016 г. - 3,0417 лева/100 руски рубли)

Резултатите и финансовата позиция на всички предприятия в Групата (никое, от които няма валута на свръхинфлационна икономика), които имат функционална валута, различна от валутата на представяне на Групата се преоценяват по валутата на представяне по следния начин:

- Активите и пасивите от всеки представен консолидиран отчет за финансовото състояние се преизчисляват по заключителен курс към датата на консолидирания отчет за финансово състояние;

- Приходите и разходите от всеки консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се преизчисляват по курса към датата на сделката или по средни валутни курсове

През 2017 год. – 2,97383 лева / 100 руски рубли (2016 г. - 2,6511 лева / 100 руски рубли) и

Всички курсови разлики, възникнали в резултат на преизчисляването, се признават в друг всеобхватен доход.

#### **Справедлива стойност**

Някои от активите и пасивите на групата се оценяват и представят по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: финансови активи по справедлива стойност, получени банкови заеми, определени търговски и други вземания и задължения, които се оценяват на повтаряща се база.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

Ниво 1 – Котиран (некоригиран) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран пазарни цени на активи и пасиви, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3. За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база,





Дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, Групата прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

#### **Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки**

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчетяване изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Детолкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

#### **Грешки**

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на предприятието за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване и е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети.

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.



Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Предприятието коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка; или
- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

### **Финансови инструменти**

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за дадено предприятие и финансов пасив или капиталов инструмент, за друго предприятие. Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в баланса, когато става страна по договорните условия на финансов инструмент.

### **Финансови активи**

#### *Първоначално признаване*

Финансовите активи, в обхвата на МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване, се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и вземания, или като инвестиции, държани до падеж или като финансови активи на разположение за продажба, както това е по-уместно.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Редовните покупки или продажби на финансови активи се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да купи или продаде актив. Редовните покупки или продажби са покупки или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар.

Финансовите активи на Групата включват парични средства и депозити, търговски и други вземания.

#### *Последващо оценяване*

Последващото оценяване на финансовите активи зависи от тяхната класификация, както следва: Заеми и вземания

Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното им признаване, Групата оценява заемите и вземанията, държани до падеж по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент, намалена с провизията за обезценка. Амортизираната



стойност се изчислява като се вземат пред вид всички премии и отстъпки при придобиването, както и таксите, които са неразделна част от ефективния лихвен процент и разходите по сделката. Печалбите и загубите от заеми и вземания се признават в отчета за доходите, когато заемите и вземанията бъдат отписани или обезценени, както и чрез процеса на амортизация.

#### *Отписване*

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго лице. Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

#### *Обезценка на финансови активи*

Към всяка отчетна дата Групата прави преценка дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена. Финансовият актив или групата от финансови активи се счита за обезценена, когато съществуват обективни доказателства за обезценка в резултат на едно или повече събития, които са възникнали след първоначалното признаване на актива (събитие за понесена загуба) и това събитие за понесена загуба оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата от финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени. Доказателствата за обезценка могат да включват индикации, че длъжници или група от длъжници изпитват сериозни финансови затруднения или са в неизпълнение или просрочие при изплащането на лихви или главници, или вероятност да обявят неплатежоспособност /свръхзадължияност или да предприемат финансова реорганизация, или когато наблюдавани данни индикират измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са свързани с неизпълнения от страна на длъжниците.

#### *Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност*

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от заеми и вземания, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на очакваните бъдещи загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив (т.е. ефективния лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на корективна сметка за обезценка. Сумата на загубата се признава в отчета за доходите.

Групата първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка отделно за всички финансови активи на индивидуална база.

Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, признатите преди това загуби от обезценка се възстановяват. Възстановяването на загубата от обезценка се признава в отчета за доходите до степеня, до която балансовата стойност на финансовия актив не надвишава неговата амортизирана стойност, каквато би била определена на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.



### **Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал**

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

### **Финансови пасиви**

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти

Групата определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване. Финансовите пасиви се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на взети и привлечени средства, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия пасив.

#### *Последващо оценяване*

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както следва: Заеми и привлечени средства

След първоначалното им признаване, заемите и привлечените средства се оценяват по амортизирана стойност при използване на метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от заеми и привлечени средства се признават в отчета за доходите, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията по ефективния лихвен процент се включва във финансовите разходи в отчета за доходите.

#### *Отписване*

Финансов пасив се отписва, когато той е погасен, т.е. когато задължението определено в договора е отпаднало или е анулирано или срокът му е изтекъл.

Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при значително различни условия или условията на съществуващия пасив бъдат съществено модифицирани, тази замяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов пасив, а разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за доходите.

#### *Компенсирани на финансови инструменти*

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в баланса, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Дружеството има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

### **Разходи по заеми**

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвидената му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация.



Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

#### **Лизинг**

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

#### **Признаване и отчитане на финансов лизингов договор, по които Групата е лизингополучател**

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата стойност на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор така, че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизуемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизуеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че ще се придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

#### **Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по които Групата е лизингополучател**

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което се използват изгодите на наетия актив.



**Признаване и отчитане на финансов лизингов договор, по които Групата е лизингодател**  
Активите, държани по силата на финансов лизинг, се признават във финансовите отчети и се представят като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни – на наетата собственост, намалена със настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

**Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по които Групата е лизингодател**

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори, се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при което използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при което използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизуемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизацията се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

**Събития след края на отчетния период**

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития); и
- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Сумите, признати във финансовите отчети, се коригират, за да се отразят коригиращите събития след края на отчетния период и оповестяванията се осъвременяват.

Не се коригират сумите, признати във финансови отчети, за да се отразят некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния



период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, се оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:

- естеството на събитието; и
- приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

#### **Условни активи и пасиви**

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от групата; или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото:
  - не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи; или
  - сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от групата.

Условните активи и пасиви не се признават.

#### **Нетна печалба на акция**

Групата изчислява основната нетна печалба на акция, съответстваща на печалбата или загубата, подлежащи на разпределение между притежателите на обикновени акции на предприятието майка, както и, ако е представена такава информация - съответстваща на печалбата или загубата, произтичащи от продължаващи дейности, които подлежат на разпределение между тези акционери.

Основната нетна печалба на акция се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции (числител) на среднопотегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател).

#### **Оперативни сегменти**

Оперативен сегмент е компонент на групата:

- който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на групата);
- чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството на групата, вземащо главните оперативни решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му; и
- за който е налице отделна финансова информация.

Групата оповестява информация за сегменти групирани по географските области и регулаторната среда.



ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
<b>Отчетна стойност</b>								
Салдо към 31.12.2015	1,893	3,162	423	2,115	218	99		7,910
Постъпили				27		1	537	565
Излезли				(9)				(9)
Салдо към 31.12.2016	1,893	3,162	423	2,133	218	100	537	8,466
Постъпили				781				781
Излезли			(23)	(39)		(1)	(537)	(600)
Салдо към 31.12.2017	1,893	3,162	400	2,875	218	99	-	8,647
<b>Амортизация</b>								
Салдо към 31.12.2015		2,189	228	1,865	212	89		4,583
Постъпили		112	14	66	1	4		197
Салдо към 31.12.2016	-	2,301	242	1,931	213	93	-	4,780
Постъпили		111	13	102	2	4		232
Излезли			(23)	(18)		(1)		(42)
Салдо към 31.12.2017	-	2,412	232	2,015	215	96	-	4,970
<b>Балансова стойност</b>								
Балансова стойност към 31.12.2016	1,893	861	181	202	5	7	537	3,686
Балансова стойност към 31.12.2017	1,893	750	168	860	3	3	-	3,677

Оповестяване за ограничения върху правото на собственост:

В полза на Интернешънъл Асет Банк АД, по договор за кредитна линия е наложена ипотека на административна сграда „Металик“, находяща се в гр. Видин – Западна Складова зона, с балансова стойност 63 х.лв. към 31.12.2017г.

Групата е извършила преглед за наличие на индикации за обезценка на имоти, машини и съоръжения и е преценило, че не съществуват индикации, които да показват, че балансовата стойност на активите превишава тяхната възстановима стойност.

1.2. Дълготрайни нематериални активи

	Права	Програмни продукти	Други активи	Общо
<b>Отчетна стойност</b>				
Салдо към 31.12.2015	27	36	185	248
Салдо към 31.12.2016	27	36	185	248
Салдо към 31.12.2017	27	36	185	248
<b>Амортизация</b>				
Салдо към 31.12.2015	22	28	185	235
Постъпили	4	2		6
Салдо към 31.12.2016	26	30	185	241
Постъпили	1	2		3
Салдо към 31.12.2017	27	32	185	244
<b>Балансова стойност</b>				
Балансова стойност към 31.12.2016	1	6	-	7
Балансова стойност към 31.12.2017	-	4	-	4





### 1.3. Активи по отсрочени данъци

Временна разлика	31 декември 2016		Движение на отсрочените данъци за 2017				31 декември 2017	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаление		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
<b>Активи по отсрочени данъци</b>								
Обезценка	582	58	50	5			632	63
Компенсирани отпуски	14	1	42	4	(14)	(1)	42	4
Доходи на физ. лица	7	1	8	1	(7)	(1)	8	1
Прозанти	88	9	11	1			99	10
<b>Общо активи:</b>	<b>691</b>	<b>69</b>	<b>111</b>	<b>11</b>	<b>(21)</b>	<b>(2)</b>	<b>781</b>	<b>78</b>
<b>Пасиви по отсрочени данъци</b>								
Процентен резерв							-	-
Амортизации	552	55			(44)	(4)	508	51
<b>Общо пасиви:</b>	<b>552</b>	<b>55</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(44)</b>	<b>(4)</b>	<b>508</b>	<b>51</b>
<b>Отсрочени данъци (нето)</b>	<b>139</b>	<b>14</b>	<b>111</b>	<b>11</b>	<b>23</b>	<b>2</b>	<b>273</b>	<b>27</b>

### 1.4. Материални запаси

Към 31 декември материалните запаси включват:

Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
<b>Материали в т.ч. /нето/</b>	<b>491</b>	<b>596</b>
Основни материали	391	446
Резервни части	47	48
Други материали	211	211
Материали бронз	233	232
Обезценка на материали	(391)	(341)
<b>Производство /нето/</b>	<b>2,318</b>	<b>2,504</b>
Производство	2,558	2,744
Обезценка на продукция	(240)	(240)
<b>Стоки /нето/</b>	<b>138</b>	<b>38</b>
Стоки	138	38
<b>Незавършено производство /нето/</b>	<b>268</b>	<b>274</b>
Незавършено производство	268	274
<b>Общо</b>	<b>3,215</b>	<b>3,412</b>

Към 31.12.2017 г. Групата е направила преглед на наличните материали и готова продукция, за да прецени дали има индикации за обезценка. При прегледа са използвани значителни преценки, допускания и несигурни бъдещи събития, като възможността за реализация, чрез продажба или влягане в производството, на определени позиции в рамките на следващия едногодишен период, данни за последни доставни и продажни цени на материалните запаси.

При този преглед ръководството на Групата е преценило да бъде извършена обезценка на материали в размер на 50 хил.лв. Общият размер на натрупаната обезценка към 31.12.2017 год. е в размер на 631 хил.лв., съответно за материали – 391 хил. лв. и продукция 240 хил.лв. (31.12.2016 год. е в размер на 581 хил.лв., съответно за материали - 341 хил.лв. и продукция - 240 хил.лв.)

Балансовата сума на материалните запаси, които са дадени в залог за обезпечаване на пасиви е 500 х.лв.



#### 1.5. Текущи търговски и други вземания

Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
<b>Вземания от свързани лица извън групата /нето/</b>	<b>1,457</b>	<b>1,666</b>
Вземания по продажби	1,457	1,666
<b>Вземания по продажби /нето/</b>	<b>265</b>	<b>222</b>
Вземания по продажби	265	222
<b>Вземания по предоставени аванси /нето/</b>	<b>8</b>	<b>11</b>
Вземания по предоставени аванси	8	11
<b>Други текущи вземания</b>	<b>6</b>	<b>2</b>
Предоставени гаранции и депозити	2	1
Предплатени разходи	1	-
Други вземания	3	1
<b>Общо</b>	<b>1,736</b>	<b>1,901</b>

#### 1.6. Данъци за възстановяване

Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Данък върху добавената стойност	-	5
<b>Общо</b>	<b>-</b>	<b>5</b>

#### 1.7. Пари и парични еквиваленти

Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
<b>Парични средства в брой</b>	<b>4</b>	<b>11</b>
в лева	4	5
във валута	-	6
<b>Парични средства в разплащателни сметки</b>	<b>1,052</b>	<b>560</b>
в лева	58	4
във валута	994	556
<b>Парични еквиваленти</b>	<b>1</b>	<b>-</b>
Вземания от подотчетни лица	1	-
<b>Общо</b>	<b>1,057</b>	<b>571</b>

#### 1.8. Собствен капитал

##### 1.8.1. Основен капитал

Към 31.12.2017 г. акционерният капитал на Випом АД е в размер на 299 120 лева, разпределен в 299 120 броя обикновени поименни безналични свободно прехвърляеми акции, всяка с номинална стойност от 1 (един) лев.

Разпределението на акционерния капитал към 31 декември е, както следва:

Акционер	31.12.2017 г.				31.12.2016 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Rapdests CO Кипър	147,000	147,000	147,000	49.14%	147,000	147,000	147,000	49.14%
ИНС ГВ ООД	36,800	36,800	36,800	12.30%	-	-	-	-
Рилски Лен АД	33,170	33,170	33,170	11.09%	33,170	33,170	33,170	11.09%
Рилентекс АД	25,873	25,873	25,873	8.65%	-	-	-	-
Прива АД	15,666	15,666	15,666	5.24%	15,666	15,666	15,666	5.24%
ТК Холд АД	5,551	5,551	5,551	1.86%	5,551	5,551	5,551	1.86%
Бул Холдинг АД	20	20	20	0.01%	20	20	20	0.01%
Норди АД	-	-	-	-	32,753	32,753	32,753	10.95%
ЛГР АД	-	-	-	-	29,920	29,920	29,920	10.00%
ДФ КапмайКапитал	-	-	-	-	1,700	1,700	1,700	0.57%
Физически лица	35,040	35,040	35,040	11.71%	33,340	33,340	33,340	11.14%
<b>Общо:</b>	<b>299,120</b>	<b>299,120</b>	<b>299,120</b>	<b>100%</b>	<b>299,120</b>	<b>299,120</b>	<b>299,120</b>	<b>100%</b>



#### 1.8.2. – 1.8.4. Резерви

	Резерв от преизчисления на планове с дефинирани доходи	Резерв от преоценка на чуждестранна дейност	Общи резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2015 г.	(23)		7,796	7,773
Преизчислени резерви към 31.12.2015 г.	(23)	-	7,796	7,773
Увеличения от:	-	5	-	5
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		5		5
Намаления от:	(21)	-	-	(21)
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	(21)			(21)
Резерви към 31.12.2016 г.	(44)	5	7,796	7,757
Намаления от:	(4)	(2)	-	(6)
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		(2)		(2)
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	(4)			(4)
Резерви към 31.12.2017 г.	(48)	3	7,796	7,751

#### 1.8.5. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2015 г.	474
Преизчислен остатък към 31.12.2015 г.	474
Увеличения от:	45
Печалба за годината 2016	45
Печалба към 31.12.2016 г.	519
Увеличения от:	90
Печалба за годината 2017	90
Печалба към 31.12.2017 г.	609
Финансов резултат към 31.12.2015 г.	474
Финансов резултат към 31.12.2016 г.	519
Финансов резултат към 31.12.2017 г.	609

#### 1.9. Нетекущи провизии

Нетекущите провизии включват настоящата стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	148	133
<b>Общо</b>	<b>148</b>	<b>133</b>

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:



Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	133	119
Задължение признато в баланса на 1 януари	133	119
Разход за лихви	3	3
Разход за текущ стаж	20	17
Разходи за минал стаж	4	-
Извършени плащания през периода	(15)	(27)
Актуерна печалба призната през периода	3	21
Сегашна стойност на задължението към 31 декември	148	133
Задължение признато в баланса към 31 декември	148	133

Осакваните плащания във връзка със задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са представени в таблицата. Сумите са представени в хил.лв.:

Вид (срок)	Задължение	Сума при пенсиониране
1. Краткосрочни (<=12м.)	12	12
2. Дългосрочни (>12м.)	136	587
<b>Общо:</b>	<b>148</b>	<b>599</b>

#### 1.10. Текущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Задължения към свързани лица извън групата	25	26
Задължения по гаранции и депозити	25	26
Задължения по доставки	181	129
Задължения по получени аванси	65	274
Други текущи задължения	38	53
Задължения по застраховки	1	1
Други задължения	37	52
<b>Общо</b>	<b>309</b>	<b>482</b>

#### 1.11. Данъчни задължения

Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Данък върху добавената стойност	8	-
Корпоративен данък	18	17
Данък върху доходите на физическите лица	36	6
Данък върху разходите	3	3
<b>Общо</b>	<b>65</b>	<b>26</b>

#### 1.12. Задължения към персонал

Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Задължение към персонал	68	39
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	35	12
Задължение към социално осигуряване	41	27
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	7	2
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	5	4
Задължение към ключов ръководен персонал - осигуровки	2	1
<b>Общо</b>	<b>116</b>	<b>71</b>



### 1.13. Безвъзмездни средства предоставени от държавата - краткосрочна част

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са по сключени договори с „Институт по металургичне и леярски технологии“ АД за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 -2020 във връзка с доставка, инсталиране и тестване на инсталация за регенерирание на отработени формовъчни смеси, включително линия за самоподготовка с обща стойност на договора в размер на 735 хил.лв. и размер на финансирането в размер на 441 хил. лв.

Към 31 декември 2017 г. безвъзмездни средства, предоставени от държавата в размер на 419 хил. лв. (31.12.2016 год. - 309 хил.лв.) и са свързани с доставка и изграждане на актив.

## 2. Отчет за всеобхватния доход

### 2.1. Приходи

#### 2.1.1. Приходи от продажби

Вид приход	2017 г.	2016 г.
<b>Продажби на продукция в т.ч.</b>	<b>3,975</b>	<b>3,037</b>
Продажби вътрешен пазар -помпи	941	1,089
Продажба износ -помпи	3,034	1,948
<b>Продажби на услуги</b>	<b>1</b>	<b>2</b>
<b>Други приходи в т.ч.</b>	<b>96</b>	<b>63</b>
Продажби на материали	17	7
Продажби на наеми	19	5
Отписани задължения	23	-
Безвъзмездно получени активи	9	-
Други	28	51
<b>Общо</b>	<b>4,072</b>	<b>3,102</b>

#### 2.1.2. Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата

Приходите от безвъзмездни средства предоставени от държавата са свързан с доставка и изграждане на актив и са в размер на 22 хил. лв. (31.02.2016 год. няма реализирани приходи от безвъзмездни средства)

#### 2.1.3. Финансови приходи

Финансовите приходи са приходи от лихви по търговски заеми. През 2017 год. не са реализирани приходи от лихви (2016 год. са в размер на 1 хил. лв.)

### 2.2. Разходи

#### 2.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	2017 г.	2016 г.
Основни материали за производство	1,219	836
Спомагателни материали	43	48
Горивни и смазочни материали	22	21
Резервни части	-	33
Работно облекло	5	1
Ел. енергия	297	291
Вода	14	13
Офис материали и консумативи	6	6
Купони за безплатна храна	26	22
<b>Общо</b>	<b>1,632</b>	<b>1,271</b>



#### 2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	2017 г.	2016 г.
Нает транспорт	31	11
Наеми	27	31
Ремонти	15	9
Реклама	2	1
Съобщителни услуги	18	16
Консултантски и други договори	3	3
Граждански договори и хонорари	37	40
Застраховки	21	6
Данъци и такси	51	49
Охрана	31	30
Трудова медицина	3	3
Абонаменти	13	8
Такси	9	9
Одит	11	-
Складови и митнически	15	7
Други разходи за външни услуги	75	12
<b>Общо</b>	<b>362</b>	<b>235</b>

#### 2.2.3. Разходи за амортизации

Разходите за амортизации са представени в приложение 1.1. и 1.2.

#### 2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	2017 г.	2016 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	1,173	1,041
Разходи за осигуровки на в т.ч.	233	209
в т.ч. разходи на ключов ръководен персонал	75	78
в т.ч. разходи по неизползвани отпуски	42	10
<b>Общо</b>	<b>1,406</b>	<b>1,250</b>

#### 2.2.5. Обезценка на активи

През текущия период Групата е обезценила материални запаси в размер на 50 хил. лв. (31.12.2016 год. няма начислена обезценка).

#### 2.2.6. Други разходи

Вид разход	2017 г.	2016 г.
Разходи за командировки	14	6
Разходи представителни	8	3
Разходи за алтернативни данъци	3	3
Разходи по изпълнителни дела	6	46
Провизии за задължения	10	1
Разходи без документ	4	5
Непризнат данъчен кредит	2	3
Други разходи	42	3
<b>Общо</b>	<b>89</b>	<b>70</b>



2.2.7. Суми с корективен характер

Вид разход	2017 г.	2016 г.
Балансова стойност на продадени активи	3	2
Изменение на запасите от продукция	188	(52)
<b>Общо</b>	<b>191</b>	<b>(50)</b>

2.2.8. Финансови разходи

Вид разход	2017 г.	2016 г.
Разходи за лихви в т.ч.	1	46
по заеми от финансови предприятия	1	43
други	-	3
Отрицателни курсови разлики	5	6
Други финансови разходи	14	15
<b>Общо</b>	<b>20</b>	<b>67</b>

2.2.8. Разход за данъци

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите за годините, приключващи на 31 декември 2017 г. и 2016 г., включват:

	2017 г.	2016 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
<b>Отчет за доходите</b>		
Разход за текущ данък върху доходите	(32)	(17)
Отсрочен данък, свързан с възникването и обратното проявление на временни разлики	13	5
<b>(Разход за)/ Приход от данък върху доходите, отчетен в печалбата или загубата за годината</b>	<b>(19)</b>	<b>(12)</b>

Равнението между данъка върху доходите и счетоводната печалба преди данъци, умножена по законовата данъчна ставка за Дружеството за годините, приключващи на 31 декември 2017 г. и 2016 г., е както следва:

	2017 г.	2016 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
<b>Печалба/ (загуба) преди данъци</b>	<b>109</b>	<b>57</b>
Разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10% (2016 г.: 10%)(за България) 20% за Русия	(21)	(6)
Ефект от непризнати (разходи)/ приходи	11	(1)
Ефект от по-висока данъчна ставка	(9)	(5)
<b>Разход за данък върху доходите при ефективна данъчна ставка</b>	<b>(19)</b>	<b>(12)</b>
<b>Ефективна данъчна ставка</b>	<b>17.43</b>	<b>21.05</b>

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10% в Р.България и 20% в Руска федерация. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.



## ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

### 1. Отчитане по оперативни сегменти

Сегментното отчитане в Групата е организирано на база географските области, от които всеки сегмент на отчитане извлича своите приходи и осъществява своите бизнес дейностите.

Дъщерни дружества по сегменти	процент участие	
	31 декември 2017 г.	31 декември 2016 г.
Руска федерация		
Випом Трейд ООО	100%	100%

#### Оперативни сегменти към 31 декември 2017 г.

Оперативни сегменти Към 31 декември 2017 г.	Випом АД	Випом Трейд ООО	Общо	Консоли- дация	Група
<b>Приходи</b>	3,377	1,344	4,721	(649)	4,072
от външни клиенти	2,728	1,344	4,072		4,072
от други сегменти	649		649	(649)	-
<b>Приходи от лихви и други</b>	22		22		22
<b>Разходи</b>	(3,332)	(1,275)	(4,607)	642	(3,965)
Разходи за материали	(1,219)	(1,055)	(2,274)	642	(1,632)
Разходи за външни услуги	(233)	(129)	(362)		(362)
Разходи за амортизации	(235)	-	(235)		(235)
Разходи за възнаграждения	(1,355)	(51)	(1,406)		(1,406)
Разходи от обезценки	(50)		(50)		(50)
Други разходи	(49)	(40)	(89)		(89)
Суми с корективен характер	(191)		(191)		(191)
<b>Финансови разходи</b>	(19)	-	(19)	(1)	(20)
Разходи за данъци	(1)	(18)	(19)		(19)
<b>Печалба / Загуба</b>	47	51	98	(8)	90
<b>Сегментни активи</b>	9,478	307	9,785	(69)	9,716
<b>Сегментни пасиви</b>	913	205	1,118	(61)	1,057
<b>Активи по отсрочени данъци</b>	27		27		27

#### Оперативни сегменти към 31 декември 2016 г.

Оперативни сегменти Към 31 декември 2016 г.	РБългария	Руска федерация	Общо	Консоли- дация	Група
<b>Приходи</b>	3 004	381	3 385	(283)	3 102
от външни клиенти	2 721	381	3 102		3 102
от други сегменти	283		283	(283)	-
<b>Приходи от лихви</b>	1		1		1
<b>Разходи</b>	(3 002)	(304)	(3 306)	277	(3 029)
Разходи за материали	(1 271)	(238)	(1 509)	238	(1 271)
Разходи за външни услуги	(232)	(44)	(276)	41	(235)
Разходи за амортизации	(203)		(203)		(203)
Разходи за възнаграждения	(1 228)	(22)	(1 250)		(1 250)
Други разходи	(68)		(68)	(2)	(70)
Суми с корективен характер	50		50		50
<b>Финансови разходи</b>	(28)	(39)	(67)		(67)
Разходи за данъци	(4)	(8)	(12)		(12)
<b>Печалба / Загуба</b>	21	30	51	(6)	45
<b>Сегментни активи</b>	9 518	164	-	(86)	9 596
<b>Сегментни пасиви</b>	972	128	-	(79)	1 021
<b>Активи по отсрочени данъци</b>	14		14		14





Дъщерното дружество с ограничена отговорност "Випом Трейд" е юридическото лице, регистрирано в гр. Москва – Руска федерация. Дъщерното дружество извършва продажби на пазарите на Руската Федерация и други страни от ОНД на стоки, произведени и доставени му от дружеството-майка - Випом АД.

Дъщерното дружество функционира и осъществява своята дейност в друга регулаторна среда. Настоящият отчет е първият консолидиран финансов отчет на Групата, поради което не е представена сравнителна информация по оперативни сегменти.

## 2. Свързани лица и сделки със свързани лица

### Ключов управленски персонал на предприятието майка

Членовете на Съвета на директорите и Изпълнителния директор са ключовия управленски персонал, който отговаря за планирането, текущото ръководене и контролиране дейността на дружеството.

Гошо Цанков Георгиев  
 Красимир Андреев Кръстев  
 Иван Петров Ревалски

### Дъщерни предприятия:

ООО Випом Трейд Русия

### Други свързани лица

Другите свързани лица включват дружества, в които ключовият ръководен персонал притежава участие над 25% в капиталите на други предприятия и/ или участва в управлението

"Бодисене" ЕООД, гр. София, ул. "Манастирска" №41, ЕИК 201282597  
 "Бонора" АД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 130925020  
 "Випом" ООО - Москва, Руска Федерация  
 "Випом инвест" АД, гр.София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК105036955  
 "Ливест" АД, гр.София, ул. "Беломорски проход" №66, ЕИК130925013  
 "Приви" АД, гр.София, ул. "Беломорски проход" №66, ЕИК130688653  
 "Ремано" ЕООД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 203170077  
 "Стаксел" АД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 203864280  
 "Добруджанска мебел" АД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 834025235  
 "Изгрев" АД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК106006580  
 "Модул" АД, гр. Бяла, ул. "Кольо Фичето" №15, ЕИК 117008114  
 "ППС" АД, гр. София, ул. "Горица" №6, ЕИК 831639462  
 "ППС-Имоти" АД, гр.София ул. "Горица" №6, ЕИК131111996  
 "Рилски лен" АД, гр.Самоков, ул. "Софийско шосе" №9, ЕИК122006101  
 "ТК Текс" АД, гр. Бяла Слатина, ул. "Индустриална" №2, ЕИК 106579808  
 "ТК Холд АД", гр. София, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 121657705

### Сделки със свързани лица

#### Вземания

Клиент	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
ООО Випом Москва	1,457	1,666
<b>Общо:</b>	<b>1,457</b>	<b>1,666</b>

#### Задължения

Доставчик	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Физически лица	25	26
<b>Общо</b>	<b>25</b>	<b>26</b>



#### Доходи на ръководство

Начислените за периода възнаграждения на ключовия управленски персонал са в размер 84 хил.лв.

#### 3. Нетна печалба на акция

Бр. Акции / Дни		Нетна печалба на акция	
2017 г.	2016 г.	2017 г.	2016 г.
299 120	299 120	0,30	0,15

#### 4. Управление на капитала

Целите във връзка с управлението на капитала са:

- Групата да продължи като действащо предприятие, така
- Да осигури адекватна рентабилност на акционерите като определя цената на услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата не подлежи на външно наложени изисквания за капитала.

Групата наблюдава структурата на капитала на основата на съотношението на дълг към капитал, което се изчислява като нетен дълг/капитал. Нетния дълг се определя като общата сума на финансовите пасиви се намалени с пари и парични еквиваленти. Капитала се определя като към собствения капитал се добави нетния дълг.

Вид	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Общо дългов капитал	-	-
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(1,057)	(571)
Нетен дългов капитал	(1,057)	(571)
Общо собствен капитал	8,659	8,575
Общо капитал	7,602	8,004
Съотношение на задлъжнялост	(0.14)	(0.07)

За да поддържа или коригира капиталовата структура групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да се освободи от активи, за да намали пасивите си.

#### 5. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си дейност Групата може да бъде изложена на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от Групата, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите.



По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложена Групата при осъществяване на неговата дейност, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

**Категории финансови инструменти:**

<i>Финансови активи</i>	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
<b>Кредити и вземания</b>	<b>1,725</b>	<b>1,889</b>
Краткосрочни вземания от свързани предприятия	1,457	1,666
Търговски вземания	265	222
Други вземания	3	1
<b>Парични средства и парични еквиваленти</b>	<b>1,057</b>	<b>571</b>
<b>Общо финансови активи</b>	<b>2,782</b>	<b>2,460</b>

<i>Финансови пасиви</i>	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
<b>Търговски и други задължения</b>	<b>219</b>	<b>182</b>
Търговски задължения	181	129
Други задължения	38	53
<b>Общо финансови пасиви по амортизирана стойност</b>	<b>219</b>	<b>182</b>

**Кредитен риск**

Кредитен е рискът, при който клиентите на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в отчета за финансово състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Таква обезценка са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Финансовите активи на Групата са концентрирани в две групи: парични средства и вземания от клиенти.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в ИА БАНК АД. Ръководството счита, че не е налице риск, доколкото обслужващите банки са със стабилна ликвидност.

Излагането на Групата на кредитен риск по отношение на вземанията от клиенти е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

31.12.2017 г.	Просрочени	С ненастъпил падеж	Общо
	не обезценени	не обезценени	
<b>Текущи активи</b>	<b>1,457</b>	<b>268</b>	<b>1,725</b>
Текущи търговски и други вземания от свързани лица	1,457	-	1,457
Текущи търговски и други вземания	-	268	268
<b>Общо финансови активи</b>	<b>1,457</b>	<b>268</b>	<b>1,725</b>

Просрочените вземания са предмет на съдебен спор (Приложение 8) и са обезпечени със запис на заповед и поръчителство. Обезпечението покрива 100 % от балансовата стойност на вземането, поради което ръководството е преценило, че не съществуват индикации за обезценка.

Ръководството счита че гореупоменатите финансови активи са с добра кредитна оценка и не съществува риск по отношение на възстановимата им стойност.



#### Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа необходимата информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

31.12.2017 г.	на виждане	до 1 м.	2-3 м.	7-12 м.	Общо
<b>Текущи активи</b>	<b>1,056</b>	<b>175</b>	<b>94</b>	<b>1,457</b>	<b>2,782</b>
Текущи търговски и други вземания от свързани лица				1,457	1,457
Текущи търговски и други вземания		174	94		268
Парични средства и парични еквиваленти	1,056	1			1,057
<b>Текущи пасиви</b>	<b>-</b>	<b>108</b>	<b>111</b>	<b>-</b>	<b>219</b>
Текущи търговски и други задължения		108	111		219
<b>Общо финансови активи</b>	<b>1,056</b>	<b>175</b>	<b>94</b>	<b>1,457</b>	<b>2,782</b>
<b>Общо финансови пасиви</b>	<b>-</b>	<b>108</b>	<b>111</b>	<b>-</b>	<b>219</b>
<b>Общо Нетен ликвиден дисбаланс</b>	<b>1,056</b>	<b>67</b>	<b>(17)</b>	<b>1,457</b>	<b>2,563</b>
<b>Общо Кумулативен ликвиден дисбаланс</b>	<b>1,056</b>	<b>1,123</b>	<b>1,106</b>	<b>2,563</b>	<b>2,563</b>

#### Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

##### Валутен риск

Валутният риск произтича от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове.

Основната част от операциите на Групата обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро. Групата реализира част от своята готова продукция в Русия в евро и по този начин елиминира валутния риск, свързан с обезценката на руската рубла. В евро са деноминирани и разчетите с дъщерното дружество в Русия.

Поради това то не е изложено на съществен валутен риск от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

31.12.2017 г.	в USD	в EUR	други валути	в BGN	Общо
<b>Текущи активи</b>	<b>2</b>	<b>2,479</b>	<b>162</b>	<b>139</b>	<b>2,782</b>
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		1,457			1,457
Текущи търговски и други вземания		98	94	76	268
Парични средства и парични еквиваленти	2	924	68	63	1,057
<b>Текущи пасиви</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>111</b>	<b>108</b>	<b>219</b>
Текущи търговски и други задължения			111	108	219
<b>Излагане на краткосрочен риск</b>	<b>2</b>	<b>2,479</b>	<b>51</b>	<b>31</b>	<b>2,563</b>
<b>Общо финансови активи</b>	<b>2</b>	<b>2,479</b>	<b>162</b>	<b>139</b>	<b>2,782</b>
<b>Общо финансови пасиви</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>111</b>	<b>108</b>	<b>219</b>
<b>Общо излагане на валутен риск</b>	<b>2</b>	<b>2,479</b>	<b>51</b>	<b>31</b>	<b>2,563</b>



*Лихвен Риск*

Лихвеният риск произтича от варирането на стойностите на финансови инструменти поради промени в пазарните лихвени проценти.

В структурата на активите на Групата лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви са безлихвени, поради което финансовият резултат и паричните потоци на Групата в голяма степен не са зависими от промяната в пазарните лихвени проценти

31.12.2017 г.	безлихвени	Общо
<b>Текущи активи</b>	<b>2,782</b>	<b>2,782</b>
Текущи търговски и други вземания от свързани лица	1,457	1,457
Текущи търговски и други вземания	268	268
Парични средства и парични еквиваленти	1,057	1,057
<b>Текущи пасиви</b>	<b>219</b>	<b>219</b>
Текущи търговски и други задължения	219	219
<b>Общо финансови активи</b>	<b>2,782</b>	<b>2,782</b>
<b>Общо финансови пасиви</b>	<b>219</b>	<b>219</b>
<b>Общо излагане на лихвен риск</b>	<b>2,563</b>	<b>2,563</b>

Групата е изложена на лихвен риск от промяната в лихвените равнища на финансовите инструменти, с които оперира. Справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент варират поради промени в лихвените нива, което поставя в зависимост от лихвен риск паричните му потоци.

Лихвоносните активи на Групата са с фиксирани и плаващи лихвени проценти. Заеми с променлив лихвен процент излагат Групата на лихвен риск от промени на бъдещите парични потоци, а заемите с фиксиран лихвен процент – на лихвен риск от промяна на справедливата стойност.

През отчетния период, Групата е изложена в минимална степен на лихвен риск. Като цяло в структурата на активите и пасивите на Групата, лихвоносните финансови инструменти с променлив лихвен процент имат несъществен дял, представени най-вече от паричните средства, предоставените депозити и финансови пасиви с променлив лихвен процент.

*Друг ценови риск*

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Този риск е обуславя основно от два фактора:

- нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото същите заемат съществен дял в разходите за дейността,
- силната конкуренция на вътрешния и външния пазар, която оказва отражение и в цените на произвежданата продукция.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.



#### **6. Оценяване по справедлива стойност**

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, търгувани на активни пазари се базира на котирани цени към датата на баланса. Котираните пазарни цени са те “бид-цени” (цена “купува”).

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на отчета за финансовото състояние.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Оценяване по справедлива стойност съгласно разпоредбите на МСФО 13 е използвано за оценките на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Оценките по справедлива стойност на тези финансови активи се извършват на периодична основа като ефекта от промяната в стойността се отчита, като текущ финансов приход или разход в печалбата / загубата за периода. За определянето на справедливата стойност към края на периода се използват публикуваните котировки на стойността на дяловете по видове като се ползва стойността за обратно изкупуване към датата на оценката.

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на Групата счита, че при съществуващите обстоятелства, представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

#### **7. Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност**

В настоящия финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

##### **7.1. Обезценка на материални запаси**

В края на всяка финансова година Групата извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които



съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, Групата обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност. При преглед към 31.12.2017 г. са установени индикации за обезценка на материални запаси и е начислена обезценка в размер на 50 хил. лв. Признатите обезценки към 31.12.2017 год. са в размер на 631 хил.лв., съответно за материали – 391 хил. лв. и продукция 240 хил.лв. (към 31.12.2016 год. са в размер на 581 хил.лв., съответно за материали - 341 хил.лв. и продукция - 240 хил.лв.)

## **7.2. Обезценка на вземания**

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания.

Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че Групата няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. За такива доказателства ръководството приема: установяването на значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура на несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

За Групата е определен обичаен период от 60 дни, за който не начислява лихви на контрагентите. За част от клиентите, с които Групата поддържа дългосрочно търговско сътрудничество, се допуска по-дълъг период до 120 дни. След изтичане на обичайният или конкретно договорен период, ръководството прави преглед на цялата експозиция на клиента и преценява наличието на условия за обезценка. Тези обстоятелства се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Всички съмнителни вземания, които не са събрани в продължение на повече от една година се третираат като несъбираеми и се обезценяват, доколкото се преценява, че съществува висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

Към края на отчетния период не са установени индикации за обезценка на вземания.

Към 31 декември възрастовата структура на вземанията от клиенти е както следва:

период на възникване	сума	относителен дял
До 90 дни	111	42%
от 91 – 180 дни	47	18%
от 181 – 360 дни	7	3%
от 1 до 2 години	39	15%
над 2 години	61	23%
<b>Общо</b>	<b>265</b>	<b>100%</b>

Вземане от свързани лица в размер на 1,457 хил.лв. е с матуритет над 1 година. Групата е анализираща възможните рискове относно събираемостта на това вземане, което е в процедура на съдебен спор. Вземането е предмет на съдебен спор (Приложение 8) и е обезпечено на 100% от балансовата му стойност със запис на заповед и поръчителство, поради което ръководството е преценило, че не съществува риск относно възстановимата му стойност



### 7.3. Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу Групата ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 % или равна на 50%, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2017 г. (Приложение 8 Условни активи и пасиви).

### 7.4. Актюерски оценки

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за Групата.

При определяне на настоящата стойност към 31 декември 2017 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 2,0% (2016 г.: 2,5 %). Направеното предположение се базира на база информация от европейската централна банка за дългосрочен лихвен процент за целите на конвергенцията - 10 години падеж, деноминиран в български лева;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2016 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2014 г. - 2016 г. ;
- темп на текучество – между 0 и 16 % в зависимост от пет обособени възрастови групи

В таблицата по-долу е представен анализ на чувствителността спрямо значителните предположения към 31.12.2017 г, изчислен на база на метод, който екстраполира ефекта върху задълженията за доходи на персонала при пенсиониране, при разумна промяна в основните предположения към края на отчетния период.

Значителни предположения	Изменение	Ефект	Ефект, %
Норма на дисконтиране	1,00%	-7,889	-5,34%
Норма на дисконтиране	-1,00%	8,632	5,85%
Текучество на персонал, год	- 1	7,808	5,29%
Текучество на персонал, год	1	-8,711	-5,90%
Възнаграждение	1,00%	6,064	4,11%
Възнаграждение	-1,00%	-6,064	-4,11%
Промяна на очакваната продължителност на живот в години	-1	-1,021	-0,69%
Промяна на очакваната продължителност на живот в години	1	911	0,62%

### 7.5. Обезщетса на имоти, машини, съоръжения и оборудване

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед за индикации за обезценка на имоти машини и съоръжения. Към 31.12.2017 г. не са установени индикации за обезценка.





#### **8. Условни активи и пасиви**

##### **Заведени съдебни дела от и срещу дружеството-майка**

##### **Искове, по които дружеството е ищец**

В Арбитражния съд на Орловска област, Руска Федерация е в ход производство по несъстоятелност на дългогодишен търговски партньор на "Випом" АД - ООО "Гидромаш", касаещо вземания на Дружеството с цена на иска 52 309 273 рубли (851 851,91 евро по курса на Централната Банка на Руската федерация към деня на обявяване на несъстоятелността). Исковото заявление на Дружеството за включване в списъка на кредиторите е подадено на 21.09.2015г. С определение на съда от 08.02.2016 г. са поискани допълнителни документи, доказващи наличието и размера на задължението. С няколко поредни определения, последното от които от 26.12.2016г., заявлението на "Випом" АД е оставяно без движение. Със съдебно определение от 02.02.2017 г. е насрочена дата за разглеждане по същество - 22.02.2017г.

С поредица определения, последното от които е от 27.03.2018г., съдебното заседание за разглеждане по същество по заявлението на "Випом" АД е отложено за 27.04.2018г. Към момента на изготвяне на настоящия документ няма информация за постановено решение по исковото заявление на Дружеството. На 30.03.2018г. Окръжен съд - Видин постанови осъдително решение срещу длъжника ООО "Випом" - гр.Москва, Руска федерация по заведеното от "Випом" АД гражданско дело с частичен иск 254 851,91 евро. Към момента на изготвяне на настоящия документ няма информация за постъпило обжалване на постановеното решение. Освен това, пълният размер на вземането на "Випом" АД е обезпечен със залог по реда на Закона за особените залози, запис на заповед и поръчителство.

Не са регистрирани други висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството в крупен размер.

Дружеството е ищец по други изпълнителни и граждански дела с общ финансов интерес приблизително 60 хил.лв.

##### **Искове, по които дружеството-майка е ответник**

Срещу Групата са заведени граждански дела, свързани предимно с претенции на бивши служители на Випом АД с различен предмет, които индивидуално са несъществени. Общо претендиращият финансов интерес по тези дела е в размер приблизително на 10 хил.лв.

По откритите заведени съдебни дела срещу Групата ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 % или равна на 50%, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2017 г.

##### **Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица**

По договор за предоставен банков заем, Групата е учредила следните обезпечения:

- Договор за кредитна линия от Интернешънъл Асет Банк АД с разрешен размер 400 хил. лв. е обезпечен със запис на заповед за 400 хил. лв. и договорна ипотека на административна сграда, собственост на дружеството, с балансова стойност към 31.12.2017г. в размер на 63 хил. лв. (31.12.2016 г. – 67 хил. лв.).

Банкови гаранции, издадени в полза на Групата:

Действащите банкови гаранции към 31.12.2017 год., издадени в полза на Випом АД са:

- Размер - 20 хил. лв. с краен срок 12.11.2018 год.
- Размер – 12 хил. лв. с краен срок 31.08.2019 год.



#### **9. Събития след края на отчетния период**

С Протокол от 16.03.2018 год. от заседание на извънредно Общо събрание на акционерите на Випом АД е взето решение за разпределяне на дивидент. Общата сума за разпределение е 472 хил. лв., което е по 1,578947 лева (бруто) на една акция. Изплащането на дивидента ще започне в 60-дневен срок от датата на провеждане на общото събрание.

Между датата на отчета и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали други събития, които изискват корекции и/или оповестяване.

#### **10. Действащо предприятие**

Ръководството на Групата счита че предприятието е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността. Въпреки реализираните загуби през няколко последователни отчетни периода, към датата на финансовия отчет дружеството има достатъчно активи за погасяване на задълженията си.

#### **11. Оповестяване съгласно законови изисквания**

Групата е сключила договор с одиторско дружество „ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ“ ООД за независим финансов одит в съответствие със ЗНФО и Международните одиторски стандарти на годишният консолидиран финансов отчет. Договорът възлиза на стойност 10 хил.лв. Регистрираните одитори не са предоставяли други услуги извън одита.